

Gazeta si F6ie'a esse regulatu o data pe septemana, adeca: Mercurea. —

Pretiu lu loru este pe 1. anu 10 f., pe diumetate anu 5 f. austr. inlatriulu Monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la t6te postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. austr.

TRANSILVANIA.

Monarchia Austriaca.

Partea ofici6sa.

Manifestu imperatescu.

КЪТРЪ ПОПОРЪЛЕ МЕЛЕ!

Дешертъндъсе тьсэра кончесиэлоръ, че се пьтеащ фаче ши дьпъка къ демпнатеа кор6ней, кьт ши къ оп6реа ши къ вилеле цери, ши нимичиндъсе т6те дьчъркьриле знеи дьцелецери дь калеа пьчей, пь ретъпе алт алецере, ши чеа че пь се п6те дькьциэра, девине дьдеторипе.

Деторинца ач6ста т'а реуьсщ дь липса чеа агаръ, ка съ провокщ пе попоръле Меле ла жертфе п6ве ши греле, спре а пьт6 пьши дь кьтпълщ лъптеи спре аьрареа челоръ маи с6инте вьзври че ле ащ.

Крединч6селе Меле попоръ предпиминарь провокъчънеа Меа, ши адъндъсе къ о инимъ дь цьрълщ Троньлэи, адъсеръ жертфеле де тотщ соилщ, черъте де дьспрециьрри, къ о промтецъ, че меритъ а Меа тьлцъмит6ре рекупоштинцъ, ши каре маи дьпалцъ, фийндщ къ пьтинцъ, а Меа алекаре интерпъ кьтръ дьпселе, дьсвфьлдъ'ми дькрединцареа, кьткъ кьса чеа дреаптъ, пентръ а кьреи аьраре бравеле Меле армате ащ мерщ къ дьсфелецере ла лъптъ, ва девени тотщодатъ ши дьвипгьт6ре.

Дьрере дьсщ, къ зьрареа п'а кореспьнсщ аштенгьрилоръ, че се пьтриащ дь де комънщ, ши къ зьсита армелоръ пь пе а зимьитщ Н6з!

Брава арматъ аотриакъ а демъстратъ ши аотъдатъ къ аьтца стрьлцьире речеркатълщ сещ кьрациъ де ерощ ши пеасетънавера еи переверандъ (свферице пьлщ дь сфьршигъ), дь кьтщ а кьштигатъ адьпиръчънеа комънщ, кьаръ ши дьн партеа дьштаньлэи, — дькьтщ дьми сервеште де о дрептъ тьндриъ, а фь команданте свпретъ песте о аотщфелъ де арматъ, ши патриа еи аре с6и тьлцъш6скъ, пентркъ а аьратъ къ аьтца тьриъ оп6реа флатърелоръ аотриаче ши о а пьстратъ къ аьтца кьрцениъ. —

Тотщ аша фьръ де дьдои6лщ стъ вьртоощ ши фьпта ачееа, къ контарии поштрии, пе лънгъ челе маи дькордате сийнце ши пе лънгъ дьтревъинцареа пренътър6селоръ лоръ юв6ръ де ажъторъ, пренърате дькъ де тимпърищ пентръ ловиреа прекъцетатъ, кьар ши къ прецълщ де жертфе дьпфикошате, пь ащ фостщ дь старе с6 кьштйце о дьвинцере хотърж6ре, чь пьмаи фол6се, дь време че армата Австриеи некьлтитъ дькъ дь тьриъ ши кьрациъ, се афла дьтр'о пьсечъне, каре дьпъндзо, дь стьтеа дь пьтинцъ де а отьлце п6те еаръш дела дьштанъ фол6селе кьштйгате.

Дьсщ а пьзъи дьпъ ач6ста, с'ар фь черътщ п6ве жертфе ши де вьпъ самъ пь маи пьципщ сьнцер6се де кьт ащ фостщ ачеле, карь се фькьръ пьлщ акът, ши карь дьтпълръ инима Меа де профьндщ дьтристъчъне.

Дь астфелъ де дьспрециьрри деторинца Меа де Рецинге еаръш дьми демънда, ка съ и6щ дь кончииндй6сщ привире дьтвйериле де паче, че ми се фьчеш.

Пьтэра, каре ар фь речерът'о континцареа ресбоилэи, ар фь тревъитщ с6 фь аьтщ де таре, дь кьтщ а'ши фь фостщ сийгъ а претинде дела крединч6селе цери де кор6нъ а ле Монархией алте престъчйни дь авере ши дь сьнце къ тьлцъ маи прекътпънит6ре декътщ фьсесеръ челе де пьлщ аьнчеш. Ши къ т6те ачеште ресьлататълщ ар фь ретасщ тотщши ла дьдои6лщ, дьпъ че ть дьшеш-

лаиъ аьтщ де агаръ дь дьтемеиете ле Меле сперапце, кьткъ дь лъпта ач6ста, дьтревъинцъ пь пьмаи пентръ вьпълщ дрептъ алщ Австриеи, пь воиъ ретънеа пьмаи сийгьрщ.

Пе лънгъ т6тщ кьлдър6са дьтвгьтшйре, че о рекупоскъ къ тьлцъмитъ, каре о а афлатъ дрепта п6стръ кьсщ дь партеа чеа таре а Цьрманией, аьтщ ла гьверне кьтщ ши ла попоръ, конфедерации поштрии чеи маи веки ши чеи маи патъралъ п'ащ воитщ сь рекупоскъ, че таре дьсеппътате п6ртъ къ сине дьтревареа чеа таре а зилеи.

Дь зьрареа ач6ста Австриа ар фь тревъитщ с6 предпимине исолатъ евенемиптеле, че еращ с6 вьпъ, а кьроръ сери6сitate о пьтеа зьрка фькьаре зьи.

Дрептъ ачеша реешиндщ оп6реа Австриеи пеатинсщ дьн лъптеле ачештй ресбоилъ, прип ероичеле сийнце а ле бравей сале армате, М'амъ детерминатъ, дьтвдъиндщ привинцелоръ политйче, а адъче о жертфъ реставрърей де паче, ши а апрова прелиминариеле, че с'ащ дьтр'ънитъ пентръ пренарареа дькеиереи еи, конвипгъндътщ, кьткъ прип о кодъцелецере къ Дьператълщ фьрпчилоръ деадрептълщ, къ дьлътърареа а ор кьрйи аместекъ де пер6бне де а тьрейа тьпъ, пе т6тщ дьтвмипареа еращ с6 се кьштйце кондйциъни маи пьципщ нефаворит6ре, декътщ карь, дьтвжндщ дь деоватере челе 3 пьтерь тарь, че пь лъасеръ парте ла лъптъ, ар фь фостщ а се аштенга дьн проиентеле де тьжлочйре дьтр'ъните дьтре еле ши сьсципъте де аьсареа морале а кодъцелецереи лоръ.

Дьрере дьсщ, къ пь с'а пьтътщ дькьциэра, ка съ пь се деспартъ партеа чеа маи таре а Ломбардией де кьтръ тоталитатеа отатълэи дьперътескщ.

Дьн контрь инимей Меле тревъе с6и кадъ вине, вьзъндщ вьнекъвпътърйле де паче асекърате пентръ избителе Меле попоръ, ши ачеште пентръ Мине ащ дьдоитъ вал6ре, пентръ кь'ми воръ кончеле комодитатеа речерътъ де а сакрифика т6тщ атепчйчънеа ши дьлицинца Меа фьръ тьрвъраре спре енердйка деслагаре а проьметей че 'Ми с'а пропъсщ:

Де а дьтемеи6 къ дьръчйчъне вьпъ стареа дьн пьзптръ ши пьтереа дьн агаръ а Австриеи прип кореспьнът6ре десфъшъраре а богателоръ еи пьтерь спиритъалъ ши матерйалъ, прекът ши прип дьдрептъри дь лецисъчйчъне ши адьниотрътъръ ла тимпълщ къвенитщ.

Прекът ащ отьтътщ къ крединцъ лънгъ Мине попоръле Меле дь зилеле ачеште де сери6се черкьри ши де жертфери, аша с6'ми ажъте ши акът прип а лоръ превенйре пьлщ де дькредере, а дьпайнта лъкръриле де паче, сьсципъндщ прип ач6ста реалйсареа вьневоит6релоръ Меле кьцетъри.

Бравей Меле армате г'амъ респикатъ дьтр'ънщ ordinъ опедйале де командъ рекупоштинца ши тьлцътйреа Меа, ка алщ еи команданте свпретъ.

Астъзи репоиескщ респикареа ачешторъ сийнцемит6е, кьндщ воръиндщ кьтръ попоръле Меле, тьлцътескщ ла фийи лоръ, карь пентръ Дьтвезежъ, пентръ Дьператъ ши пентръ Патриъ с'ащ дьсщ ла лъптъ, пентръ кьрациълщ лоръ чейщ де ерощ, каре л'ащ демъотратъ, еар' деспре незитаверий Меи консоди де арме, карь, дьрере! пь се маи редпг6роеръ дьн ачештъ лъптъ, дьми адъкщ аинте къ дьрере сьфлетескщ.

Лаксенъргъ, дь 15. Излие 1859.

(Л. П.) ФРАНЧИСКЪ ИОСИФЪ ш. п.

Partea neofici6sa.

TRANSLBANIA.

Брашовъ, 26. Излиъ п. О привире престе пьсъчънеа де фьцъ дь дрепта ши'н стьнга. Дь Италия дьчешъ

а се дитпръштга пори политичи пентрх о атмосферъ маі серинъ. Дитре кондициеле де паче дела Вилафранка, по каре ле штишъ, се афлъ ши ачееа, ка конфедеръчънеа италианъ съ фибъ съптъ прешединга Панаеі, каре нх е неаплекатъ а примі ачѣста; ба се скрие, къ дъпъ сфатълъ зпѣ дипломатъ днфлзипдъторѣх, се ши прегътеште капитолизлъ, палатълъ сенатълѣ романъ, пентрх ковозтеле федеръчънѣ италиене. Пъпъ атънчѣ дпсъ съптъ мълте де дпвиноѣ. О таре парте а италиенѣлоръ нх е мълдъмитъ къ пачеа фъкътъ. Дъкателе Парма, Modena, Toscana ши маі вжртосъ ачеста протестъ дп контра репторчереі М. Дъче; артеле се афлъ дп мълпа протестъторѣлоръ ши Лордъ Ion Ръсел дп парламентълъ енглезъ о зѣсе, къ Франца нх ва сілі къ арте репримѣреа фъгарѣлоръ съверанѣ. Гаривалді ла Бресча ши Кото дѣне депожъ милитарѣх де вр'о 15 миі, зпѣ скрѣх къ ар фѣ демісіонатъ, алдіи, къ п'ар вреа се депълъ артеле; Неаполеа примі авѣсъ дела Англіа се нх дитре дп конфедеръчъне; еаръ деспре Ломбардіа се маі зѣче, къ дп зрѣта пъчѣ ар тревзі се примѣскъ о парте де даторѣх де статъ а Австрѣіеі 300 миі. — Дп провинделе репане пръсіене се афлъ вр'о 2 корпърі де солдаді ши Франца пробокъ не федеръчънеа цертанъ съ ши деа къвжптълъ пентрх прегътѣреа арматеі. — Ла Лъсѣнъ не талълъ далматинъ дпкъ тотъ се афлъ фрънчѣі ши дп Антивари. — Наполеонъ ка трѣмфъторѣх трекъ прип Търинъ ши сосѣ ла Сът-Клѣ дп Франца; елъ търтърѣі атътъ дп манифестълъ пентрх паче, кътъ ши къ алте окасѣнѣ ши респънсѣрі, къ елъ фъ сілітъ а фаче ачѣста, къче ведеа не Европа дитрегъ арматъ фадъ къ еа ши аша ресвоѣлъ лѣі тревзіа се фибъ ши ла Ечъ дп Италия ши ла Рѣнъ дп Германия, ши опре скопълъ ачеста тревзіа съ се дптърѣскъ къ ажъторѣлъ револуцінеі, каре дпші редікасе капълъ. — Че се цѣпешъ дпн тоте ачестеа; дп Зѣрѣк (Елвѣціа) се адъпъ конферѣнцъ, ка се съ съптъскрѣіе ши констатѣзе пачеа дела Вѣлафранка ши репрѣжѣтанціі Австрѣіеі гр. Колорѣдо ши алъ Францѣі Бъркенеі, поте ши алъ Сardinіеі воръ фаче ши съпскрѣіе пачеа, кареа апоі се ва ревіда дефинѣтивъ де конгрѣсъ, де каре Австрѣіа еаръш нх вреа се ште. — Апоі Л. Палмерстонъ зѣче дп парламентъ, къ стареа Италияі доведеште, къ пачеа ачѣста поте се фибъ тотъ атътъ де фаталъ ка ши ресвоѣлъ, каре се пѣтеа дпкъпѣцѣра. — О ашецѣлъ лъцѣтъ ши о конфѣсѣіне дп пѣрерѣ де челе бавѣлонѣсе се веде доминъндъ прип тоте жърпалеле, чееа че се скрѣіе асѣзѣі се демѣнте тълне, ка поѣтълне съ се репрѣбе ши еаръш апрѣбе. —

Сѣвѣіх, 20. Ізлѣ. Ексамѣтеле семестралѣ каре с'аѣ депъсѣ ши естѣмѣ къ регларѣтатеа къпоскътъ атътъ де кътръ академѣіі факълътѣціі ізрѣдѣче, кътъ ши де кътръ тѣперѣмеа дпн цѣмпасѣлъ де статъ ши дпн чѣлъ алъ протѣстанцілоръ (дп каре атъпдовъ се афлъ зпѣ пѣмърѣх дпсемпъторъ де стъденці ромънѣ), мерѣтъ ши асѣдъатъ іотъ лъареа амѣнте а пѣвлѣкълѣ чѣтѣторъ, еаръ маі вжртосъ а пѣрѣнцилоръ карѣі аштѣптъ къ сете неотъпъска къ съ къпѣскъ маі деапрѣбе спорѣлъ фъкътъ де кътръ ачѣі фѣі алъ лоръ, карѣі аѣ дптрепрѣнсѣ а ши асѣкѣра вѣиторълъ прип къштѣгареа де штѣпде фолосѣторѣ. Сокотѣмъ къ прѣсте пѣцінъ вомъ авеа окасѣне де а дппъртъши ка ши дп алді анѣ date статѣічѣ прѣвѣторѣ ла інѣтръкъцізнеа пѣвлѣкъ дпн Сѣвѣіх.

— „Transilvania,“ фѣіа періодѣкъ че есе лъпгъ „Siebenbürger Bote“ дпн Сѣвѣіх, дп Нрѣі сѣі 23 ши 24 дпн а. кърг. пѣвлѣкъ зпѣ арѣікълъ тѣтълатъ: „Спѣрѣтълъ націоналъ алъ Цертанѣіеі“ ши къ Моѣто: „Зпѣтѣге, търѣі ши къпѣтълъ,“ зпѣ арѣікълъ ачѣста скрѣісѣ къ пѣтръндѣреа зпѣі фѣлософъ ши кондеѣлъ зпѣі дипломатъ, кареле черчетъндъ къ деатърънтълъ не зрѣта історѣіеі тоте ачеле къссе, каре аѣ дппълдатъ не націзнеа цертанъ ла рангълъ чѣлъ арѣ дитре челемалте націзні але Европѣі, прѣкъм ши не ачелеа каре аѣ дпшедекатъ о дп маі фѣрѣічѣтъ десволтаре ши маі алѣсѣ зпѣтатѣеа еі націоналъ, аратъ пашъ дпн пашъ тотъ че о націзне орѣі каре тревъе съ факъ пентрх ка съ фѣіе ши съ рѣтъпълъ зпѣтъ ши компактъ, прѣкъм ши тотъ че нх тревъе съ факъ ши зрѣмезе пентрх ка съ нх казъ дп десѣнаре, десѣметъраре ши съ нх дѣвѣпъ о пълѣтате; дп челе дпн зрѣтъ дъпъ че кондатъпъ аурѣлъ ачѣеа едъкъчъне ши ачѣлъ дпвѣцъмжптъ, кареле пѣші пълне де темѣіх націоналітатеа ка не о пѣтръ дпн капълъ зпѣізілѣі, каре нх лѣгъ не тѣперѣме кътръ націзнеа еі, апоі апоѣстрофъндъ не вѣрѣвѣціі націзніі дпкеіе ачѣлъ арѣікълъ аѣеръ прип зрѣтѣореле къвѣпте:

„О націзне десѣнѣатъ ши рецізптъ прип миі де пѣдѣчѣ есте ка ши зпѣ трѣпъ алъ кърѣі орғанѣсѣмъ сѣфере де болѣ фѣлѣрѣте; атъпдовъ се потъ дпдрѣпта пѣмаі къ о вѣндекаре дпн лъпнтръ вѣне дпгрѣжѣтъ. Не плаче а крѣде къткъ ачѣстъ вѣндекаре нх маі есте ашеа де парте. Пѣчѣ (воі вѣрѣвѣціі ши націзніі) нх вѣ съѣтрапѣціі сфатълъ ши ажъторѣлъ еі дела дѣпса! Націзнеа дплъ аштѣптъ дела воі ши арѣ дрепѣтъ ла ачѣлаш. Націзнеа цертанъ фърѣ а фѣі зпѣ попоръ дптрегъ (адѣікъ адънатъ дптръзпѣ сіпгърѣ статъ?) се цѣне ла зпѣ рангъ дпналъ ба дп прѣвѣнцъ штѣпѣіфѣкъ ла чѣлъ маі дпналъ. Съ і даді еі актѣвѣтатеа спѣрѣтълъ еі дп лъзпнтръ ши опѣрѣтълъ дрепѣтѣціі дп афаръ — атънчѣ

тоте націзніе пѣтъпътълъ воръ прѣвѣі ла прѣма ши чѣеа маі демпъ а лоръ соръ ка ши ла зпѣ моделъ ши ексѣмпларъ!“ Съвскрѣісѣ: Епрѣікъ Асон.

Къвѣнтеле дпн зрѣтъ прѣвѣіте нх пѣмаі дпн пѣптъ есклѣсѣіѣ націоналъ, чѣі ши дпн чѣлъ коѣмполѣітѣкъ, се потъ аплика ла орѣі-карѣ алъ націзне че 'ши ва фѣ авѣндъ історѣа са, съверѣреле ши традѣцізніе саіе, лімѣа ши літератъра са пѣпнтатъ ла зпѣ градъ ѳрешкаре де перфѣкцізне, де зпде съ нх маі пѣтъ рекъдѣ де-кътъ пѣмаі прѣп прѣпрѣа са вѣпъ. —

Cronica straina.

ИТАЛИА. Конфедеръчънеа. Чѣі доі дппъраді карѣі дпн 12. Ізлѣ а. к. дпкеіеръ пачеа дела Вѣлафранка, прѣіпѣрѣ дп-тре алте кондицізні де паче ка, ши Австрѣіа съ кофѣптъіѣскъ ла дпфѣіпцареа конфедеръчънѣі італиане, съ інтре тотъдатъ ши дѣпса къ регатълъ Венеціеі дп ачѣеа конфедеръчъне. Атъта ши есте тотъ че а къштѣгатъ Италия дп зрѣтареа къпѣлѣтълѣ рѣсвоѣх дпн а. 1859, пентрхъ Ломбардіа каре тотъдеазна фъсѣсе цѣрѣ італианъ локѣітъ де італианѣ, нх е врепълъ къштѣгѣ пентрх Италия тотъ коп-стѣторѣ дпн 25 милѣоне сѣфлѣте, чѣі пѣмаі пентрх корѣна Сardinіеі, дп кътъ адѣікъ чѣеа скѣмълъ о домпѣі къ алта. Апоі дѣкъ ачѣлъ къштѣгѣ таре ши латъ алъ Италияі сѣгъ дп фѣіторѣа кофѣ-деръчъне, ѳре че есте ачѣста, каре есте дефѣніцізнеа еі? Ачѣстъ дптревѣчъне ар фѣі а се деслега ши лъпърѣ къ атътъ маі вжртосъ, къчѣі маі дптеіх ла мълці дпнтре поі дпсѣш къвжптълъ по вѣне къ тотълъ поѣ, еаръ дпн ачѣіа карѣі штѣі че дпсѣмъпъ кофѣдеръчъ-неа, о парте нх пѣпъ нічѣ зпѣ прѣцъ не ачѣеаш, нѣгъ къ італианѣі аѣ къштѣгатъ чѣеа, чѣі дпн контра апърѣ къ націзнеа італианъ есте атъцітъ дпфѣрѣкошатъ, къ кіаръ дпн ачѣеа кофѣдеръчъне нх арѣ съ се алѣгъ пѣмікъ — ши алтеле ка ачѣстѣа; алдіі дпн контра гратълѣзъ італианѣлоръ дптръ дпцѣлескълъ чѣлеі дпн зрѣтъ прѣкіѣ-тѣчънѣі де паче а лѣі Наполеонъ III. ка де о вѣпътате не маі авѣтъ пълъ акъм.

Пентрх ка поі съ пѣтемъ стъдіа ши къпѣште маі де апрѣбе патъра кофѣдеръчънѣі прѣсте тотъ ши а чѣлеі фѣіторѣ дп спѣціалъ, тревъе съ къпѣштемъ преа вѣне маі зпѣтеіх стареа ши пѣсѣчънеа політѣкъ а Италияі дптрѣціі ашеа прѣкъм се афлъ ачѣеаш деспѣр-цітъ дп патъръ статърѣі маі тарѣ, адѣікъ регатълъ Неаполѣтанъ къ 8^{1/2}, статълъ романъ сѣѣ вѣоѣрѣчѣскъ къ 2^{1/2}, Венѣто-Ломбардіа къ 4^{1/2}, регатълъ Сardinіеі къ 5 милѣоне локѣіторѣі ши алте чѣічѣі маі мѣчѣі, Toscana, Modena, Парма, Ст. Марѣно ши Мопако, тоте сепарате зпеле де кътръ алтеле, фърѣ нічѣі о легъмѣнте дпнтре сіне, фърѣ нічѣі о гаранціз ши сѣкѣрѣтате дпн контра дъшманѣлоръ дпн афаръ. Чѣі ачѣстъ къпѣмѣнцъ о прѣсѣпънѣмъ ла тоді чѣі-торѣіі поштрѣіі дпн історѣа Италияі. Не ачѣстъ темѣіх обсерѣвѣмъ пѣмаі, къткъ скопълъ кофѣдеръчънѣі токѣа есте, ка Италия съ нх маі рѣтъпълъ ши не вѣиторъ ашеа десѣмъдълатъ прѣкъм а фостъ пълъ акъм, чѣі съ се адъне ѳрешкъм ла зпѣ локъ, ла зпѣ пѣптъ ѳрешкаре. Ачѣстъ скопъ алъ зпѣі націзні се пѣте ажъпѣе не 2 къі, къчѣі адѣікъ сѣѣ съпъпъндъсе дптрѣгъ ла зпѣ сіпгърѣ капъ, съ зпѣ сіпгърѣ съверанъ, съ зпѣ леціі ши ашезъмѣнте дптръ тотъ зпѣформѣ, прѣкъм сѣптъ чѣле маі мълте попоръ ши націзні, сѣѣ рѣтъпъндъ съ маі мълці капѣ, зпѣціі дпсъ дпн о „кофѣдеръчъне,“ прѣкъм есте Цертанѣіа, сѣѣ къ інѣстѣцізніі репъвлѣкѣне, дпнъ тотъ федератѣве, прѣкъм есте репъвлѣка Елвѣціеі, чѣеа таре а Норд-атѣрѣічѣі, сѣѣ прѣкъм а фостъ Оландѣа пълъ дпн сѣкълълъ трѣкътъ, орѣ репъвлѣчеле антѣчѣі Грѣчѣіеі.

Пентрх ка съ штѣмъ каре дпнтръ ачѣсте скопърѣ аціпта італианѣі маі вжртосъ де анѣ 40 дпкѣче, се къвѣне еаръш аі дптреба не дѣпшѣі, вѣпъ ѳръ прѣкъм конгрѣсълъ дпн Вѣна дела 1855 ши кофѣрѣнцѣа дпн Парѣсѣ дела 1856 аѣ рекъпоскътъ асе-менеа дрепѣтъ молдаво-ромънілоръ. Еі вѣне, каре фъсѣсе дорѣнцѣа ши прѣтѣісізніе італианѣлоръ пълъ ла рѣсвоѣлъ дпн зрѣтъ? Еатъ каре. Чѣі маі къпѣпътаціі дпнтре дѣпшѣі череа ачѣеа че аѣ черѣтъ ши цертанѣіі пълъ ла 1815 ши ла 1848 дпн поѣ: пентрх сіпеш, зпѣреа націзніі дпнтреціі съ зпѣ сіпгърѣ съверанъ копѣстѣі-ціоналъ, зпѣ сіпгърѣ корпъ (парламентъ) леціслатѣіѣ ши чѣле-малте къте маі зрѣмъзъ дпнтръ ачѣстѣа. Чѣі ексалтаціі дпн контра прѣгѣндъ деадрѣнтълъ о репъвлѣкъ демократѣкъ къ вомъ зпѣверсалъ, а кърѣі леціі ши ашезъмѣнте съ се дпнтѣнъ прѣсте тотъ Италия дпчѣпъндъ де жосъ дела Малта ши Сѣціліа пълъ сѣсѣ ла Търѣнъ ши Венеціа. Дпн логъ де тоте ачѣстѣа італианѣі довѣндѣрѣ пѣмаі кофѣдеръчънеа.

Foedus (ris), confederatio, federation, Bund, зпѣіне, легъ-тѣіпцъ сѣѣ кофѣдеръчъне дпнтре статърѣі есте ачѣеа че е ши контрактълъ де дпвоіѣлъ сѣѣ дпсѣдѣре дпнтре партѣкъларѣі опре зпѣ скопъ ѳрекаре дъпъ къпоскътѣле аксіомѣ: даѣ ка съ ми даі, факъ ка съ фачѣі, даѣ ка съ ми фачѣі, дпдѣ факъ ка съ ми даі. Фѣе-каре веде, къткъ асѣменеа контрактъ сѣѣ легътѣіпцъ атърпъ къ тотълъ дела лібера дпвоіре а пѣрѣцілоръ контрактъторѣ, прип зрѣтарѣ къткъ дпвоіѣла пѣте авеа чѣле маі фѣлѣрѣте кондицізні дпн о парте ка ши дпн алта. Дпвоіѣла дпнтре партѣкъларѣі мерѣе рѣла-

tive фoapтe зшopѣ; дiн кoнтрѣ днтpe пaцiзнi ceаѣ пѣрцi де пaцiзнi кѣ атѣтѣ маi a пeвoе, кѣ кѣтѣ пѣтѣрѣлѣ чeлopѣ кapиi aѣ де a пpиiмi, a cанкциoнa шi a пѣне дн лѣкpape вpeo лeгѣтѣицѣ еcтe маi мape шi тoтѣoдaтѣ де oпiнiзнi маi фeлѣрiтe, днкѣтѣ маi пe тoтѣ мiнѣтѣлѣ aи ce iнтiмiнi кзпoскѣтѣлѣ quot capita tot sententiae, кѣтe кaпeтe атѣтeа пѣрeрi. Акѣм дѣпѣ ачeстeа чѣркѣ де a зпi днтpo кoнфeдѣрѣчнeа пe тoтe ceмiнцiиe iтaлиaнe, пpeкѣм шi пe гѣвepнiиe лopѣ.

Цi с'ap пѣрeа дeoкaмдaтѣ, кѣткѣ дeакѣ зпѣ кoнгpесѣ ш'ap лѣa oтeпeлa де a дeфiцe oрeшкape пpинцiпi, де a тpae зпeлe лiнiи фoндaмeнтaлe, днтpe кape aпoи Iтaлиaнiи ce фiе дaтopи a дшi днфiицa зпiзнeа cаѣ кeнфeдѣрѣчнeа лopѣ, aчeа пpоблeмѣ гpeа шiар aфлa o дeслeгape мѣлѣтѣ маi зшopѣ, де eкc. пpeкѣм ce днтѣшпѣлѣ кѣ мoлдaвo-poмѣнiи. Cѣ дeа Dzeѣ, пeнтpѣкa лѣ-мeа cѣ aиѣ пaчe днкaи дiн aчeа пapтe a Eзpoпeи шi cѣ пѣ маi фiе cилiтe алтe пaцiзнi a вeдeа вѣрcѣндcce eкзпнѣлѣ cѣпцe aлѣ фiлopѣ лopѣ пe кѣтѣиe Iтaлиeи. Штiе днcѣ тoатѣ лѣмeа, кѣткѣ Iтaлиaнiи пѣ cѣптѣ пiчi мoлдaвo-poмѣнiи шi зѣѣ пiчi цepмaнi; дo-рiнцeлe шi aспpацизпiлe лopѣ cѣптѣ кѣ атѣтѣ маi aпeвoиe дe дндeстѣлaтѣ, кѣ кѣтѣ eи aѣ cѣфepиѣтѣ маi мѣлтe, кѣ кѣтѣ гpaдѣлѣ кѣлѣрeи шi eдѣкѣчнeа лopѣ eстe маi фeлѣрiтѣ, тeмпepaмeнтѣлѣ лopѣ маi фepвiнтe, eapѣ кapактepѣлѣ лopѣ пpип дiфepитeлe фopмe гѣвepнaмeнтaлe шi лeцi cѣв кape aѣ cтѣтѣтѣ пѣпѣ акѣм дн дi-фepитeлe cтaтѣрi, маi алтepaтѣ шi маi aвѣтѣтѣ дeлa o apмoнiѣ шi кoпглѣзѣpиe чe eа ce пape дe пeапѣрѣлѣ дндaтѣ чe eстe вop-вa, фiе тѣкap вopвa шi пѣмaи дe o кoнфeдepѣчнe aшeа дeстpѣ-мaтѣ, пpeкѣм eстe a цepмaнiлopѣ. Cѣ пe днкiпѣмѣлѣ кѣ ap eвaсѣ зпѣcкѣ лa o пѣрeрe пѣмaи пe cѣвepaнiи дiн Iтaлиa, пe мiнiстpии шi дiплoмaцiи лopѣ, пe клeрѣрi (кѣ пaпa шi кѣ кap-дiнaлiи дн фpѣптe), пe пѣвлiчiштiи кѣ жѣрнaлeлe лopѣ шi пe тoцi кapиi фaкѣ пpeкѣм aмѣ зiчe, дiн пoлитiкѣ o мeсepиѣ, eapѣ пe пoпopѣ, пe клacелe aчeoтѣзiа cѣ лe лѣcѣмѣ дeoкaмдaтѣ лa o пapтe. Cѣ мepцeмѣ днcѣ шi маi дeпapтe: cѣ пpeзѣпнeмѣлѣ кѣткѣ aчeа фpѣптe дe oмeнi дe cтaтѣ шi дe пoлитiкѣ дѣпѣ маi мѣлтe cѣвѣтѣмѣтѣрi ce вa днвoи лa зпѣ кѣвѣптѣ, cѣ кpeдeмѣлѣ кѣткѣ пiчi зпѣлѣ дiн eи пѣ вa пpотeстa дн кoнтpa чeлopѣ cтiпѣлaтe лa Bилaфpaнкa шi кѣ дн чeлe дiн зpтѣ вopѣ cкoтe лa кaлe зпѣ aкѣ дe кoнфeдepѣчнe, oрe днcѣ aчeстa дѣпѣ чe мoдeлѣ ce вa днфiицa? Aичi pѣспѣнcѣлѣ apе cѣлѣ дeа чeлѣ маi дe aпpoпe вiтopѣ. Noи aстѣдaтѣ пe вoмѣ тѣрцiпi дн зpтѣтopѣлѣ Npѣлѣ a дeдѣчe пѣмaи днcѣшpиe алтopѣ кoнфeдepѣчнi кape ce aфлѣ дн фiицѣ, кape пѣпѣ дн зiлeлe пoстpe cѣпт oрeшкѣм дe мoдeлѣ.

(Ba зpмa.)

DIN ISTORIA ARMISTICIILORII III A PŢŢII ITALIANE.

Nimikѣ маi iнтepесaнтѣ дeкѣтѣ iстopиa pѣcвoиѣлѣ шi a пѣчi фpaнкo-авcтpиaчe, пiмiкѣ маi пeаштeпaтѣ шi маi дeштeпѣтopѣ дe кpиoцитaтeа тѣтѣрopѣ oтeнiлopѣ дe cпiрiтѣ шi дe iпiмѣ. Дѣпѣ o дѣштѣнiѣ aшeа днвepшѣпaтѣ, дѣпѣ 8 бѣтѣлiи маi мapи шi маi мiчi, тoтe днcѣ атѣтѣ дe кpѣптe шi чepвiкoсe, лoвiтe пѣмaи дн pѣcтiмѣлѣ дe 36 зiлe, aдiкѣ дeлa 20 Maиѣ пѣпѣ лa 24 Iзнiѣ, o пaчe атѣтѣ дe pѣпeдe шi фѣрѣ мѣлтe цepиmoнii днкeиѣтѣ, aѣ пѣ мepиѣтѣ тoтe aчeстeа eвeнiмiнтe oрeшкѣм мiстepиoсe кa cѣ тpагѣ aсѣпpѣшi адmиpapea тѣтѣрopѣ? Tokмa пeнтpѣ aчѣбeтa пѣвлiчiштiи чeи маi вѣпi дшi вѣтѣрѣ кaпѣлѣ кa cѣ iнтpe пѣ пѣмaи дн cекpe-тѣлѣ кaвceлopѣ кape aѣ пpодѣoѣ пaчeа дe шi дopиѣтѣ, днcѣ пe-аштeпaтѣ, чi тoтѣoдaтѣ cѣ aфлe дaтe cигѣрe дiн iстopиa apмi-стiциѣлѣ шi a днкeиepии дe пaчe.

Noи дiн тoтe дeтaиѣрiлe (aтѣрѣптeлe) кѣтe aмѣ чiтiтѣ, aфлѣмѣлѣ дѣпѣ „Independenца вeлѣиaнѣ“ (жѣрпaлѣ мape шi маi тoтѣдeазнa вiпe iнфopмaтѣ) зpтѣтopѣлe дaтѣрi маi пpobавiлe.

„Лa кѣтeвa зiлe дѣпѣ бѣтѣлiа дeлa Mиnчiо днтпepaтѣлѣ фpaн-цoзилopѣ ceтѣнa тape кѣ c'a пѣoѣ пe мeдiтѣчнiи cepиoсe. Днп-cѣлѣ пpиiмiсe o cѣтѣ дe днтѣицѣрi дeлa aмбaсaдopии шi aцeнцii cѣи дiн Цepмaнiа, дѣпѣ кape oрiчiпe пѣтeа пpичeпe кѣ eлѣ пpe-гѣтeштe чeвa дн кaпѣлѣ cѣѣ. Цeпepaлiи шi apмaтa днтpѣгѣ кpeдeа кѣ днтпepaтѣлѣ ce oкѣлѣ кѣ плaнѣлѣ вpeзнeи лoвpи кзpa-цioсe aсѣпpа Bepoнeи, пe кѣндѣ cѣpa пaиптe дe apмiстiциѣ днт-пepaтѣлѣ cкѣлѣндѣce пe лa 7 oрe дeлa тaсѣ, тpимioe дѣпѣ цeпe-рaлѣлѣ Флepi. Iзвiтѣлѣ мeѣ цeпepaлѣ, eи зiцe Naпoлeoнѣлѣ фaцѣ кѣ pѣцeлe Cардинieи, кape ce пѣрeа a фi фopтe днтpѣжaтѣ, eѣ aм aстѣлi тpeвѣицѣ дe зпѣ дiплoмaтѣ мiлитapѣ; дe зпѣ oмѣ тoтѣ-oдaтѣ aмaвiлѣ, лiпiштiтѣ шi кape ce пpичeпe лa кoмплiмeнтe. Aчeлѣ oмѣ eштi Дтa. Eaтѣ aичi o cкpиcopѣ кѣтpѣ днтпepaтѣлѣ Авcтpиeи. Дтa aи cѣ o дѣчi лa Bepoнa. Чiтeштeo, cтpѣвaгe дн cпiрiтѣлѣ eи; eѣ чepѣ apмiстiциѣ. Дтa тpeвѣe cѣлѣ кѣштiцi. Дтa eштi oмѣ iстeцѣ, вeи штi cѣ дeсвoлцi маi пe лapѣлѣ ideiлe кзpипece пѣмaи пe cкѣртѣ дн cкpиcopѣ. Дѣпѣ aчѣcтa дi маi дeтe чeвa iнфopмѣчнi, пe кape лe днкѣвiицѣ шi pѣцeлe Cардинieи. — Цeпepaлѣлѣ ce пѣce днтp'o тpѣсѣрѣ кѣ адiстaнтѣлѣ cѣѣ Beppиepѣ, aпoи днтpe гpeтѣцiи мapи п'iнтpe aнтeпocтѣрi шi aвiа пoптeа пe лa 11 oрe дн Bepoнa. Днтпepaтѣлѣ Авcтpиeи токмa aдopмiсe,

адистантѣлѣ дe кзcтoдiѣ длѣ дeштeпѣтѣ шi дi cпзoе дeспpe cocи-рeа цeпep. Флepi. Пpестe пѣцiнѣ днтпepaтѣлѣ пpиiмi пe Флepi, чiтi cкpиcopѣa шi aпoи дн зiцe: Штiрeа чe'mi aдѣчi Дтa, eстe дe o пaтѣрѣ фopтe cepиoсѣ, дн кѣтѣ aчeeашѣ apе тpeвѣицѣ дe o пpofѣндѣ мeдiтape. Mѣрe лa 8 oрe вeи пpиiмi pѣспѣнcѣлѣ. Eѣ cтaѣ лa пopѣнкa Maи. Boстpe, зiцe Флepi, днi iаѣ днcѣ вoиѣ дe a pефлeктa, кѣ apмaтeлe cѣпт фopтe aпpoпe зпeлe дe алтeлe, дн кѣтѣ пe тoтѣ мiнѣтѣлѣ ce пoтѣ eapѣш лoви, eapѣ мiжлoчiрeа пѣ-тepилopѣ пeвтpалe a cocиѣ пpea тѣрѣиѣ; пpeгѣтpилe aсѣпpа Bep-нeциeи днкѣ c'aѣ фѣкѣтѣ ш. a. — Дн зpтѣтopѣa зi пe лa 8 oрe Флepi фѣ кoндѣcѣ eapѣш лa днтпepaтѣлѣ, зндe cтeтe тiмѣлѣ дндe-лѣнгaтѣ. Дѣпѣ aчeeа днтпepaтѣлѣ iнтpѣ дн кaбинeтѣлѣ дeалѣтѣрeа, дe зндe 'i aдѣce pѣспѣнcѣлѣ дe днвoицѣлѣ Дѣпѣ 3 oрe Флepi eapѣ epa лa Naпoлeoнѣ. Дн зpтapea aчeстopa ce днтѣлнi ФM. Xec кѣ ФM. Baилaнт. Днтp'aчeeа Naпoлeoнѣ aпѣкacе a'шi фaчe зпѣ алѣлѣ плaнѣ. Eлѣ вeдeа кѣ кoнгpесѣлѣ apе cѣ ce маi aшѣпe чiлe штiе пѣпѣ кѣндѣ, кѣ pевoлѣцизпeа pепѣвлiкaнтѣ дшi pидiкѣ кaпѣлѣ дн Iтaлиa шi дн алтe пѣрцi, кѣ дн чeлe дiн зpтѣ вa фi мѣлѣтѣ маi вiпe кa чeи дoи днтпepaцiи кaтoличi cѣ ce днвoиѣcкѣ eи днтpe cипe фѣрѣ алцi мiжлoчитopи, чeeа чe c'a шi днтѣшплaтѣ. Ce cпѣпe кѣ Naпoлeoнѣлѣ дѣпѣ cocиpеa lѣи Флepi ap фi зiцѣ кѣтpѣ чeи дe пpип пpeцiѣрѣлѣ cѣѣ: Apмiстiциѣлѣ e фѣкѣтѣ; акѣм тpeвѣe cѣ ce фaкѣ шi чeвa маi вѣпѣ, cѣ фaчeтѣлѣ кiapѣ пaчeа. — Чeлe кape вopѣ фi маi дeкѣрcѣ пѣпѣ лa 11. Iзнiѣ пѣ ce маi штiѣ. Дн aчѣcтѣ зi днcѣ днтпepaтѣлѣ Авcтpиeи iнвiтaтѣ дe кѣтpѣ днтпepa-тѣлѣ фpaнцoзилopѣ, тѣпeкѣ днcoдiтѣ дe цeпepaлiи Xec, Гpизппe, в. Kellер, Pamming, Шлiттep, шi дe маi мѣлцiи oфiцepи дe штaбѣ дeлa Bepoнa лa Bилaфpaнкa, opaшѣ aстѣдaтѣ пeвтpалѣ, зндe длѣ aштeптa Naпoлeoнѣ, кapeлe дi eшi пaиптe aфapѣ дiн opaшѣ. Лa aпpoпiepe cвiтeлe (кoмитiвeлe) ce oпpиpѣ дн дiстaнтѣ дe 30 пaшi, eapѣ мoпapxii кѣлape ce aпpoпiepѣ, ce cалѣтapѣ, дшi дe-тepѣ тѣпa, плeкapѣ cпpe opaшѣ, дeскѣлeкapѣ дн aчeа кaсѣ, дн кape днтпepaтѣлѣ пoстpѣ лoкѣcиe пѣпѣ лa бѣтѣлiа дeлa Mиnчiо. Aкoлo тѣмѣи мoпapxii цiпѣрѣ o кoнфepицѣлѣ cекpeтѣ дe 3 пѣтpape дe oрѣ.

Гapдиштi, злaнi шi жaндapтepиѣ кѣлape кѣтe зпѣ eскaдpoнѣ eѣѣ дoвѣ дiн фiекape iнтpapѣ дн Bилaфpaнкa пѣпѣ лa пѣмiтa кaсѣ, зндe фpaнцoзии лѣapѣ пѣсeчѣпe дн дрѣптa, eapѣ авcтpиaцii дн cтѣпгa. Дѣпѣ aчeа кoнфepицѣлѣ мoпapxii дшi пpeсeнтapѣ зпѣлѣ алѣлѣ пe цeпepaлiи шi oфiцiрiи лopѣ дe штaбѣ, aпoи днкѣлeкѣндѣ eapѣ iнcпeктapѣ aмѣndoи гapдeлe шi тpѣпeлe. Дѣпѣ aчeстeа дшi лѣapѣ зioа вѣпѣ; Naпoлeoнѣлѣ aпѣкѣ дрѣмѣлѣ кѣтpѣ Baлeцiо, зндe дi epa квapтiрѣлѣ, eapѣ Днтпepaтѣлѣ Авcтpиeи aжѣпce дe aмiѣзi лa Bepoнa. Дн aчeeаш зi дѣпѣ aмiѣзi пpинцiвeлe Naпoлeoнѣлѣ cѣ-пpипce пe' днтпepaтѣлѣ пoстpѣ кѣ o вiсiтѣ дн Bepoнa, зндe пe-тpeкѣ кѣтeвa oрe дн o кoнфepицѣлѣ пoзѣ, лa кapea маi тѣрѣиѣ фѣ кiѣмaтѣ шi кoптeлe Pѣхѣpг мiнiстpѣ алѣ тpeвiлopѣ дiн aфapѣ. Пaчeа epa днкeиeтѣ. Koндiцизпiлe маi дeaпpoпe лe дeoвѣтѣрѣ шi cтiлiзapѣ pеспeктивiи мiнiстpии, тѣрпѣндѣлe дн фopмѣ дe тpактaтѣ кa тoтѣдeазнa. Ce дѣ днcѣ кѣ cокoтeлa, кѣткѣ c'ap фi дeфiптѣ шi зпeлe кoндiцизпi cекpeтe, дeспpe кape apштi пѣмaи чeи dои днтпepaцi. (Indep. Belge, Wand. Nr. 161 шi 162.)

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ШИ МОЛДАВИА.

Бѣ кѣ р e ш т i. „Кѣрiepѣлѣ Пpинцiпaтeлopѣ Ѧпiтe“ дiн 14 Iзнiе, пe дѣ зpтѣтopѣa pелѣчiснe дeспpe шeдiнцa дiн 13 Iзнiе: „Жoиa тpeкѣгѣ кaтepa п'a aвѣтѣ шeдiнцѣ, фiинд кѣ вoepиi дiн пapтeа дрeаптѣ aѣ лiпcиѣтѣ кѣ тoцi. Лѣмeа пpетиндe cѣ c'aѣ фѣкѣтѣ кaтoличi шi aѣ cepвaтѣ жoиeа вepдe.

Лa дeскiдeрeа шeдiнцeи дe epи, D. Cекpeтapиѣ дe cтaтѣ алѣ тpeвiлopѣ дiн лѣзптpѣ aѣ чeтiтѣ зпѣ пpoiѣcтѣ дe лeцe пpип кape ce cѣвѣпѣ тoцi лa pекpѣтaцie; aпoи D. Cекpeтapиѣ дe cтaлѣ алѣ фiпaпцeлopѣ aѣ чeтiтѣ алѣ пpoiѣктѣ пpип кape ce cѣвѣпѣ тoцi Poмѣжпii лa кoнтpибѣцie пepcoнaлѣ. Cпepѣмѣлѣ кѣ aзи пѣ вa маi пѣтeа зiчe ииmиnи кѣ кaбинeтѣлѣ ce oпѣпe a днтpa пe кaлeа Koп-вeнцieи. Kaтepa aѣ фeлiчiтaтѣ пe Deмнii Mиnиcтpи пeнтpѣ aчeaoтѣ пopочiтѣ иициaтивѣ. Doмѣлѣ Cекpeтapѣ дe cтaтѣ алѣ тpeвiлopѣ мiлитape aѣ чepѣтѣ зпѣ кpeдiтѣ пeнтpѣ pѣмѣпepapѣa oфiцepилopѣ фpaнцeзи чe cѣптѣ a вeнi cпpe a cepви дe iпoтpѣктopи aи apмaтeи Poмѣнe; тoтѣ дe o дaтѣ aѣ пpoпѣcѣ a ce фaчe o мiкѣ пeнoиe cолдaцилopѣ кape лa 1848 aѣ фoстѣ pѣпiцi лa лѣптa дiн дeалѣлѣ Cпiрiи шi кape aзи ce вѣдѣ чepшiндѣ пe злiцe. Aчeстe дiфepитe пpoiѣктe aѣ фoстѣ тpимiсe лa cекцiилe кoмпeтeнтe.

Дѣпe o лѣпгѣ лѣпгѣ дн квeстiеa cокoтeлiлopѣ гѣвepнeлopѣ тpeкѣтe, днcѣзpишiтѣ кaтepa aѣ aжѣпcѣ лa o кoпклѣcиe мѣцѣмiтopѣ c'aѣ пpиiмiтѣ зпѣ aмaндaмeнтѣ cѣвcкpиcѣ дe тpeизeчi мeтѣрi кз-пpинѣтopѣ, кa aчeлe cокoтeлi cѣ ce кaгѣ кѣ дeaтѣрѣпѣлѣ дe o кoмiциe кape вa фi пepмaнeнтѣ шi кape ce papopтeзe кaтepии лa дeскiдeрeа cecиeи вiтoapѣ; eap пѣпѣ атѣпчi, Пpинцii Cтepвeиѣ шi A. Гiкa cѣ пѣ пoатѣ днтpейпa пiчi зпa дiн пpoпiетѣцiлe лopѣ. Aчeстѣ aмaндaмeнтѣ c'aѣ пpиiмiтѣ кѣ 50 вiлe aлѣбe кoнтpa 9 пeгpe; eap Beizadea Г. Cтipвeиѣ c'aѣ aвѣицѣтѣ.“

Iam! Дела Министерствъ дин пьзнтрѣ. Пентрѣ фачереа катаграфіеі че есте а днчене де ла 1-іѣ а виітоареі лѣні, зрѣнд неапъратъ тревзінцъ Гьвернлѣі де 80 де делегаці ші пентрѣ фіекаре дин еі Консіліял Министерлор аѣ днзвінцат леафъ де 500 леі пе лѣпъ.

Министеріа адыче ла кшошінда пьзлїкъ къ с'аѣ дескїе ла дїректіеа Централъ де статїстїкъ зп копкзрс пентрѣ прїїміре ші пѣміреа ачестор Делегаці, ші дар дорїторїі де а дъзндї атаре фзнкїе пьзлїкъ, сьнт дншїнцадї де а сь днфъцоша пьпъ ла 20 а кзрентеі, авьнд асвпръле пѣ пѣмаї атестателе доведїтоаре де кшошїнцеле лор, дар шї де ачеле рекомандзїтоаре шоралїчештіе лор пьртърї. (съзскрїс) Л. Катарцїз. Шеф Секціеі Г. Фокша.

Tamaia, tómnă an. 1858.

Insciintiarī scolastece, piperiu și masere.

Ca se scia stimatii cititori, unde s'a facutu asta masere piperata, amu de a le face cunoscutu inainte de tóte, ca Tamaia e un satutiū romanescu cam de 125 de fumuri, in marginea resarítēna a comitatului Satumare, in Ungaria. Acestu satutiū romanescu jace pe malulu stangu alu Somesiului, aprópe de Baia mare. despartitu de asia numitulū Chioaru numai prin riulu Somesiului, si de Selagiū numai prin unu satu (Farcasia).

Voru fi, póte, intra st. cititori, cari voru intrebã: ce va se scria omulu acesta din séu despre unu satutiū asia neinsemnatu si ne mai cunoscutu? . . . E dreptu! Eu inca abia aflu in densulu alta insemnatate, decatu aceea, ca e satu romanescu, si ca din si despre densulu nu a mai scrisu nime in Gazete, de candu e lumea; — — ci mie mi — e de ajunsu si atata deocamdata . . . Sperediū, ca voru fi si intra st. cititori, caroru inca le va fi de ajunsu atata, si póte, ca voru scrie si d.loru din si despre satutiiele sale cele necunoscute, ca se se faca cunoscute. — Apoi, de va fi scurta materi'a despre acestu satutiū, e prea usioru lucru a face din densulu nesce scursiuni incóce incolo, prin vecinatate. — Si acum la lucru!

Ce póte fi pentru noi romanii mai interesantu lucru, de catu scóla? Se incepemu dara cu scóla! Scóla comunala regulata esista aici (in Tamaia) camu de 16—17 ani. La inceputu — mi aducu bine aminte, caci atunci m'amu facutu si eu insu-mi inceputoriū — infiintierea scólei a fostu unu lucru fórtē binevenitu din partea poporaniloru. Toti parintii se grabeau, care de care, a'si da copii, se invetie la „dascalulu tramisu dela Orade.“ La doi ani dupa acea, prin indemnarea prea demnului protopopu D. St. Valeanu, se si aflau cinci din copilasii, ce incepusera in scóla satésca, la scólele din Baia mare, — dintre cari in presentu doi suntemu teologi, unulu invetiatoriu, éra ceilalti doi fura astrinsi prin nenorocirea parintiloru sei a valedicere museloru. Astfeliu vedemu, ca acésta tinera scolutiā da intru inceputulu seu sperantiā buna. Nu multu timpu inse dupa acestea, spre durerea comuna a poporeniloru repausa antaiulu adevératu dascalu a acestei scóle, si cu perderea lui scadiú si valórea ei pe unu timpu. Pe atunci adeca érau inca pucini dascali (in presentu inca nu sunt ei pre multi de cei bunii!), — si asia fú suplinita deregatoria invetiatorésca prin unii, cari nu aveau insusitatile de a poté respunde pe deplinu oficiulu loru. — In timpulu turburariloru fú acésta scóla si mai inapoiate. Dupa acea inse fura tóte restaurate, si in presentu earasi se afla dintre elevii acestei scóle doi in gimnasiulu de Beiusiu, éra alti trei la scólele din Baia mare, — si parintii pe anu ce merge se indémna a'si da copiii la invetiatura. Numai asia, si éara asia! Invetiatura, si éara invetiatura! . . . Caci altumintrea nu ne vomu poté desface de nesce numiri batjocuróse, cu cari asia de bucurosi ne oruédia strainii, — cari numiri inse destule ori li s'ar mai cuvini celoru, ce ni le impartasiescu. —

Cele ce mai amu de a dice despre acestu satutiū, se reducu cam la urmatóriele: — Iubirea beuturi stricatióse, a vinarsului inca a mai scadiutu in locuitorii acestei comune, din cum éra mai nainte. — Copii poporului ar poté, si ar fi de doritu, se faca pretutindenea institutiuni pentru infranarea acestei patime, carea la romanii de si nu, dóra pe totu loculu, — pare ca e blastemu e mai predomnitória, ca la alta limba de ómenii. Despre atari institutiuni inse, lasu se meditedie altii, déca voru voi; din parte'mi, asta data nu sum dispusu, si neci nu amu timpu spre acea. Scopulu inca mi-e de totu altulu.

Ce mai este inca a se dice despre Tamaia, ar fi, ca aici se face una casa parochiala, la care a inceputu a se lucra mai de doi ani acum, si inca totu nu e gata. E dreptu, ca satenii sunt de-a rendalu seraci, dar' apoi mi se pare, ca mai suntu aci si alte cause, pentru cari se gata asia anevoia acésta casa parochiala. —

Si acum se ne luamu remasu bunu dela acestu satutiū. Nu sciu, déca va mai scrie cineva órecandu despre elu. Din parte'mi cugetu, ca mi-amu implinitu o detorintia mica cu aceste sire — — catra loculu nascerei mele . . .

Binevoiti, domniloru, dara inainte de tóte, a veni cu mine, se facemu visita la junele muse romanesci! Nu ve tómeti! nu vomu pe trece multu, caci sciu de siguru, cumca musisiórele nu voru fi pe totu loculu acasa. —

Scólele poporale de prin Satumare (e vórba despre acelea parti a Satumarelui, cari se tienu de diecesa Oradei m.), déca si nu potu se le laudu pe tóte in genere, dar' apoi nu amu pentru ce se dicu nici reu despre ele, despre tóte; caci sunt multe, cari au invetiatorji bunii, preparandi absoluti dela Orade; si déca e bunu dascalulu, scóla inca e buna, scolarii asemenea. Déca se afla inca ici cólea cate unu diacu din timpurile betrane, care nu scie se invetie pruncii pe alte cele, decatu se scia dice rugatiunile, si se citésca ceva cu slove: acésta inuapoiare nu se póte imputá nimerui, caci dascalii, cari esu din preparandi'a Oradana, sunt de a se inparti in multe laturi. Speramu, ca pe rendu se voru ocupá tóte posturile invetiatorésca cu preparandi absoluti, apoi celelalte tóte se voru adáuge — — prin zelulu inspectoriloru districtuali (a protopopiloru) si a directoriloru scolari (a parochiloru), precum acésta cu lauda se póte dice despre mai multi. — (Va urma.)

БЪЛЕТІНЪЛЪ ОФИЦІАЛЪ.

Nr. 15,814 | 2291 1859.

ESCRIERE DE CONCURSU.

Дзпъ декретлѣ дпалтлѣ министерлѣ ч. р. де интерне дин 3. але ачестеі лпні Nr. 16,290/576, зпѣ локѣ де фзндъчїзнеа де статѣ пентрѣ зпѣ ардеLEANѣ дп ашезъмїнтеле мїлітарї де кэлтърѣ маї дпалте а девїнітѣ ваканте шї аре сь се окъне дела аплѣ школастїкѣ 1859 пьпъ ла 1860, пентрѣ каре се скрїе копкзрслѣ прїп ачэста пьпъ ла 5. Августѣ 1859.

Ла ачестѣ локѣ де фзндъчїзне есте дндрептъцітѣ фїзкаре тїперѣ дин Ардеалѣ, лїпсїтѣ де ажзторїз, фїз елѣ фїзлѣ зпѣї амплїатѣ де статѣ, а зпѣї мїлітарїз сеаѣ а алтї бърватѣ кз мерїте.

Дп черере тревзе сь се арате акзратѣ шї дп фїка лѣ Дзмпезеѣ пѣмерлѣ фрѣципїлорѣ кандидатлѣї, апої дакѣ, шї карї дїнтре еї сьнт днгрїжїдї, сѣѣ се фолосескѣ де зпѣ локѣ де фзндъчїзне, де зпѣ стїпендіѣ ш. м. д.

Кандїдатлѣ тревзе сь фїз де 11 апї днглїнїдї сѣѣ апрóле де дншїлїре, шї сь пѣ фїз тревзтѣ песте алѣ 12-леа апѣ, маї дпколо аре сь фїз постїтѣ кз върсатѣ, шї деплїнѣ сьпътосѣ, шї сь фїз їспрѣвїтѣ класа а 3-а нормале кз ськчесѣ зпѣї.

Деосебї черерїле аѣ сь фїз їспрѣвїте:

1. Кз атестатлѣ де вотежѣ алѣ кандидатлѣї.

2. Кз атестатлѣ де сьсѣ пѣмїта класѣ а школеї нормале, апъше кз атестатлѣ школастїкѣ дин оемеотрлѣї дин зрѣтѣ че претерце неміжлочїтѣ черереї де компетїнцъ.

3. Кз зпѣ атестатѣ де сьрѣчїз, демпѣ де кредїнцъ, датѣ де кьтър deregъторїа локале шї відїматѣ де кьтър реопептїва deregъторїз полїтїкѣ, деспре лїпса де мїжлоче а пьрїпдїлорѣ шї а кандидатлѣї.

4. Кз атестатлѣ де постїтѣ (вакїнатѣ).

5. Кз зпѣ атестатѣ деспре стареа сьпъзъції кандидатлѣї, датѣ де кьтър зпѣ докторѣ мїлітаре градзатѣ.

6. Кз декїзрѣчїзнеа пьрїпдїлорѣ аѣ а епїтропїлорѣ, кзткз еї сьнт гата, ла днштїларе де а кьштїга зпѣ аотфелѣ де локѣ де фзндъчїзне, а пьрта спеселе че се речерѣ пентрѣ ашезареа кандидатлѣї дп ачелѣ їнстїтзтѣ.

Черерїле копкзсе дптокма дзпъ ачесте дїснзсечїзнї, шї провзъзте кз докзмпїнтеле спедїфїкате, прекзш шї адакселе ачелора, аѣ сь фїз провзъзте кз тїмьрлѣ преокрїсѣ, шї челѣ мзлїї пьпъ ла термпїнлѣ де фїптѣ, сь се аштеарпъ ла ачестѣ гьверпъмзлїтѣ.

Сївїїѣ, дп 8. Ізлїѣ 1859.

(3—3)

Дела ч. р. гьверпъштлѣ пентрѣ Ардеалѣ.

Кзрсврїле ла вьрсѣ дп 27. Ізлїѣ къл. п. стаѣ ашеа:

	Вал. авст. фр. кр.
Галвїні днпверъгешті	5 62
Корона	—
Днпврѣмзтлѣї націоналѣ	79 90
Овлїгаціїле металїче оекї де 5 %	74 80
Акціїле банкзлї	885 —
„ кредїтлї	210 —
Дессърчїнареа, овлїгаціїле Ардеаллї	—
Сордїле дела 1839	—
Бзкрешті	—
Азгьсвргѣ	103 —